

Sygn. akt XXIII Ga 2203/17

POSTANOWIENIE

Dnia 11 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Gałas (spr.)

Sędziowie: SO Bernard Litwiniec

SO Andrzej Kubica

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2018 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku: Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w W. (poprzednio: Dyrektora Izby Celnej w W.)

z udziałem: (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zmianę wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym

na skutek apelacji uczestnika

od postanowienia Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 15 września 2017 r. sygn. akt Wa. XII Ns-Rej.KRS (...)

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu dla m. st. Warszawy w Warszawie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

SSO Bernard Litwiniec SSO Anna Gałas SSO Andrzej Kubica

Sygn. akt XXIII Ga 2203/17

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie postanowieniem z dnia 15 września 2017 r. w sprawie z wniosku Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w W. (poprzednio: Dyrektora Izby Celnej w W.), (dalej: wnioskodawca) o zmianę wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym, na skutek skargi na pkt I. postanowienia referendarza sądowego utrzymał w mocy postanowienie referendarza sądowego z dnia 12 kwietnia 2016 r. sygn. akt Wa. XII Ns-Rej.KRS (...) o wpisie do KRS zaległości.

Sąd Rejonowy ustalił, że wnioskodawca domagał się wpisania w dziale czwartym rejestru przedsiębiorców zaległości celnych uczestnika w wysokości odpowiednio: 97.632,00 zł, 98.859,00 zł oraz 81.438,00 zł. Ostatecznie jako zasadną wnioskodawca wskazał zaległość w wysokości 98.859,00 zł. Co do tej kwoty do wniosku dołączono tytuł wykonawczy nr (...) z dnia 2 czerwca 2015 r., w którym wskazano, że wynikał z decyzji nr (...) z dnia 13 marca 2015 r. Zaległości objęte wnioskiem natomiast były zaległościami podatkowymi wynikającymi z ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych. Jednocześnie Sąd Rejonowy powołał się na pismo wnioskodawcy z dnia 30 października 2015

r., w którym wnioskodawca potwierdził, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wydał postanowienie o wstrzymaniu decyzji nr (...) stanowiącej podstawę wystawienia tytułu wykonawczego nr (...) odnośnie kwoty 98.859,00 zł. Sąd Rejonowy ustalił, że postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2017 r. referendarz sądowy w pkt I. dokonał wpisu zaległości w dziale czwartym rejestru przedsiębiorców KRS w wysokości 98.859,00 zł objętej tytułem wykonawczym nr (...) z dnia 2 czerwca 2015 r., zaś w pkt II. w pozostałym zakresie umorzył postępowanie.

Sąd Rejonowy zważył, że w zaskarżonym zakresie postanowienie referendarza sądowego było zasadne. Sąd Rejonowy powołał treść art. 41 pkt 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (dalej też: ustawa o KRS) i podniósł, że w postępowaniu o wpis w dziale czwartym rejestru przedsiębiorców, sąd bada jedynie to, czy istnieje tytuł wykonawczy dający podstawę do wszczęcia egzekucji oraz, czy należność nim objęta nie została uiszczona w terminie 60 dni od daty wszczęcia egzekucji. Te przesłanki wpisu zdaniem Sądu Rejonowego zostały w sprawie spełnione a na dzień wydawania postanowienia brak było przesłanek do kwestionowania tytułu wykonawczego mającego stanowić podstawę do wpisu zaległości do rejestru. Sąd Rejonowy zaznaczył też, że wnioskodawca w żaden sposób nie ustosunkował się do skargi na orzeczenie referendarza sądowego.

Powołując się na treść art. 518¹ § 3a k.p.c. Sąd Rejonowy utrzymał w mocy postanowienie referendarza sądowego z dnia 12 kwietnia 2016 r. w zaskarżonej części.

Apelację od powyższego orzeczenie wywiódł uczestnik, zaskarżając postanowienie w całości. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucono naruszenia art. 41 pkt 1 ustawy o KRS poprzez nieprawidłowe przyjęcie zasadności dokonanego przez referendarza sądowego wpisu w rejestrze przedsiębiorców KRS zaległości celnej w wysokości 98.859,00 zł objętej tytułem wykonawczym nr (...) wystawionym przez Dyrektora Izby Celnej w W., podczas gdy już w chwili wydawania zaskarżonego postanowienia referendarza sądowego istniał prawomocny wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, wydany w dniu 22 marca 2016 r. w sprawie o sygn. akt: V SA/Wa 1968/15, którym to orzeczeniem uchylono decyzję Dyrektora Izby Celnej w W. z dnia 13 marca 2015 r. (nr (...)) oraz poprzedzającą ją decyzję Naczelnika Urzędu Celnego w C. (nr (...) - (...)(...)(...)), wymierzającą (...) sp. z o.o. karę pieniężną za urządzanie gier na automatach bez zezwolenia, które to decyzje stanowiły podstawę wydania tytułu wykonawczego wskazanego w dokonanym wpisie, co zarazem oznacza, że w chwili wydania zaskarżonego orzeczenia referendarza sądowego nie istniała decyzja objęta tytułem wykonawczym i tym samym brak było podstaw do stwierdzenia istnienia zaległości, co winno skutkować oddaleniem przez referendarza sądowego wniosku, jako bezzasadnego, czego nieuwzględnienie przez sąd doprowadziło w konsekwencji do utrzymania w mocy zaskarżonego wpisu w sytuacji, gdy sąd winien był uchylić zaskarżone postanowienie referendarza sądowego w części dotyczącej pkt I. i oddalić wniosek wnioskodawcy w tym zakresie.

Powołując się na te zarzuty apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wnioskodawca nie wniósł odpowiedzi na apelację.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja skutkowałą koniecznością uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, wobec nierozpoznania istoty sprawy.

Zasadne okazały się poniesione przez uczestnika zarzuty naruszenia prawa, co miało miejsce przy niewątpliwych okolicznościach faktycznych sprawy i co więcej wobec jednoznacznego oświadczenia przez wnioskodawcę, że skarga uczestnika na postanowienie referendarza sądowego jest zasadna. Trzeba też przyznać rację skarżącemu, że Sąd Rejonowy nie odniósł się w żaden sposób do konkretnych zarzutów skargi na orzeczenie referendarza sądowego, w szczególności związanych z prawomocnym orzeczeniem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 22 marca 2016 r., sygn. akt: V SA/Wa 1968/15, którego treść z pewnością dotyczyła istoty sprawy, miała wpływ na

wydawane orzeczenia a nadto winna być uwzględniona w czasie orzekania zarówno przez referendarza sądowego, jak i orzekania na skutek skargi.

Sąd Rejonowy ograniczył się jedynie do przytoczenia treści art. 41 pkt 1 ustawy o KRS, który w sposób jasny stanowi, że w dziale 4 rejestru przedsiębiorców zamieszcza się następujące dane zaległości podatkowe i celne objęte egzekucją, jeżeli dochodzona należność nie została uiszczona w terminie 60 dni od daty wszczęcia egzekucji; datę wszczęcia egzekucji tych należności oraz wysokość pozostałych do wyegzekwowania kwot, datę i sposób zakończenia egzekucji. Należy zgodzić się z konkluzją, że sąd rejestrowy przy orzeczeniu o wpisie bada wynikające z tego przepisu przesłanki do wpisu zaległości. Jednakowoż, zdaniem Sądu Okręgowego nie ma żadnych podstaw do wpisu zaległości do rejestru przedsiębiorców KRS, gdy w czasie orzekania występują przesłanki negatywne. Z pewnością w kognicji sądu rejestrowego jest ocena, czy powoływane przez którąkolwiek ze stron przesłanki negatywne istnieją. Sąd Rejonowy oceny takowych przesłanek nie dokonał.

Przesłankami negatywnymi do dokonania ww. wpisu będą okoliczności uzasadniające wykreślenie wpisu zaległości z rejestru przedsiębiorców. Te okoliczności wynikają z art. 46 ust. 1 ustawy o KRS, który stanowi, że dane, o których mowa w art. 41, mogą być wykreślone w przypadku, gdy po dokonaniu wpisu zapadło orzeczenie sądowe lub decyzja administracyjna, z których wynika, że wpisana do tego rejestru należność nie istnieje lub wygasło zobowiązanie, z którego ona wynika, albo gdy tytuł wykonawczy, który stanowił podstawę wpisu, został prawomocnym orzeczeniem sądu pozbawiony wykonalności. Wygaśnięcie zobowiązania powinno być stwierdzone orzeczeniem lub zaświadczeniem właściwego organu lub oświadczeniami dłużnika i wierzyciela. W ocenie Sądu Okręgowego jeżeli jeszcze przed dokonaniem wpisu zaległości zapadło orzeczenie sądowe lub decyzja administracyjna, z których wynika, że mająca być wpisana do tego rejestru należność nie istnieje lub wygasło zobowiązanie, z którego ona wynika, albo gdy tytuł wykonawczy, który miałby stanowić podstawę wpisu, został prawomocnym orzeczeniem sądu pozbawiony wykonalności, to dane, o których mowa w art. 41 ustawy o KRS w ogóle nie podlegają wpisowi. Nieracjonalne bowiem byłoby takie rozumienie kognicji sądu rejestrowego (art. 23 ustawy o KRS) w kontekście treści art. 41 pkt 1 ustawy o KRS i art. 46 ust. 1 ustawy o KRS, że mimo istnienia podstaw do wykreślenia, to wpis zaległości musi mieć miejsce, ponieważ przesłanki z art. 46 ust. 1 ustawy o KRS dotyczą wykreślenia danych już wpisanych. W ocenie Sądu Okręgowego, jeżeli są podstawy do uznania, że dane wpisane mogą być wykreślone, to tym bardziej te same podstawy uzasadniają tezę, że owe dane w ogóle nie mogą być wpisane.

Jak wynika z treści dokumentów dołączonych do skargi na orzeczenie referendarza sądowego (wyrok WSA w Warszawie z dnia 22 czerwca 2016 r.), to uchylono decyzję Dyrektora Izby Celnej w W. z dnia 13 marca 2015 r. (nr (...) - (...) (...)) oraz poprzedzającą ją decyzję Naczelnika Urzędu Celnego w C. (nr (...) - (...) (...)) (...), wymierzającą uczestnikowi karę pieniężną za urządzanie gier na automatach bez zezwolenia, które to decyzje stanowiły podstawę wydania tytułu wykonawczego wskazanego w dokonanym wpisie. Wnioskodawca z pewnością nie zaprzeczył żadnemu z twierdzeń uczestnika, które przedstawił w skardze na orzeczenie referendarza sądowego (art. 230 k.p.c.). Nadto nie jest prawdą, że wnioskodawca nie zajął stanowiska odnośnie skargi na orzeczenie referendarza sądowego. Otóż jak wynika z akt sprawy, wnioskodawca w piśmie z dnia 11 października 2017 r. (k. 189) **stwierdził, że skarga jest zasadna**. Trzeba też podkreślić, że Sąd Rejonowy nie powinien rozstrzygać bez stanowiska wnioskodawcy, a tymczasem taka sytuacja miała miejsce, co więcej odpowiedź wnioskodawcy została wniesiona prawidłowo, ponieważ wnioskodawca nie miał zakreślonego żadnego terminu.

Sąd Rejonowy nie dokonał żadnych ustaleń faktycznych w oparciu o wskazane dokumenty i stanowiska, przy czym nie wyjaśnił też z jakich przyczyn tego zaniechał. Motywy sądu pierwszej instancji nie są znane, co oznacza, że zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli instancyjnej z uwagi na nierozpoznanie istoty sprawy.

Przyczyną uchylecia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania było nierozpoznanie istoty sprawy. Nierozpoznanie istoty sprawy ma miejsce wówczas, gdy sąd pierwszej instancji nie wniknął w ogóle w całokształt okoliczności sprawy, nie zbadał merytorycznej podstawy wniosku, jak też, gdy rozstrzygnięcie nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy. Uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia nie

dotyczyło istoty sprawy, ponieważ Sąd Rejonowy nie rozpoznał żadnego zarzutu skargi na orzeczenie referendarza ani też nie wziął pod uwagę oświadczeń i stanowisk stron.

W konsekwencji powyższych rozważań, w ocenie Sądu Okręgowego zaskarżone rozstrzygnięcie nie poddaje się kontroli instancyjnej i musiało zostać uchylone z uwagi na nierozpoznanie istoty sprawy. Sąd drugiej instancji wyjaśnia też, że nie prowadzi rejestru (KRS), więc nie ma faktycznej i prawnej możliwości ponownego rozpoznania wniosku o wpis zmian w KRS. Zgodnie z art. 694⁷ k.p.c. w razie uwzględnienia środka odwoławczego od orzeczenia wydanego w postępowaniu rejestrowym, dotyczącego wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, sąd drugiej instancji uchyla zaskarżone orzeczenie i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania sądowi rejestrowemu.

Sąd rejestrowy, rozpoznając ponownie wniosek, winien mając na względzie powyższe uwagi rozważyć zasadność wniosku także w aspekcie wszystkich zarzutów skargi na orzeczenie referendarza sądowego przy uwzględnieniu stanowiska wnioskodawcy, które może być precyzowane albo uzupełniane (choćby o całość załączników) z określeniem terminu oraz skutków jego niedotrzymania winien przeprowadzić odpowiednie postępowanie dowodowe w całości (czego zaniechano), ocenić dowody, ustalić stan faktyczny i dokonać oceny prawnej wniosku.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji na mocy art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 694⁷ k.p.c.

SSO Bernard Litwiniec SSO Anna Gałas SSO Andrzej Kubica